

ALEMANA

OINARRIZKO MAILA 2: HELBURUAK ETA EDUKIAK

HELBURUAK

Zeintzuk dira Oinarrizko Maila 2eko helburu orokorrak?

Oinarrizko Maila2 amaitutakoan ikaslea gai izango da

- **Ulertzeko** eguneroko bizitzako gaiei buruzko elkarrizketa sinpleak, solaskideen laguntzaz betiere.
- **Identifikatzeko** elkarrizketa baten gaia.
- **Ulertzeko** transakzio errazetako esaldi eta esamoldeak (banketxeetan, geltokietan, dendetan).
- **Ulertzeko** ideia orokorra iragarki edota mezu publiko labur eta sinpleetan (saltoki handietan, aireportuan).
- **Ulertzeko** oinarrizko informazioa telebistako albisteetan, irudien laguntzaz betiere.
- **Ulertzeko** eguneroko bizitzako gai eta egoerei buruzko ohar eta mezu sinpleak (SMSak, mezu elektronikoak, postalak).
- **Ulertzeko** gutun pertsonal labur eta sinpleak.
- **Ulertzeko** eguneroko gaiei buruzko gutun formal laburrak (hoteleko erreserbak, atzerriko ikastaro bati buruzko argibideak...)
- **Ulertzeko** eguneroko argibide eta jarraibideak (errezetak, tresna baten funtzionamendua, joko baten arauak, Kaleetako eta dendetako idazkunak)

- **Aurkitzeko** eta ulertzeko informazio espezifikoak liburuxka ilustratuetan eta bestelako material informatiboetan (menuak, zerrendak, ordutegiak, kultura eta kirol jarduerak)
- **Identifikatzeko** informazio esanguratsua egunkarietako testu labur eta errazetan.
- **Ulertzeko** narrazio edo kontakizun labur eta errazak.
- **Idazteko** ohar edota mezu sinpleak, eguneroko jarduera eta egoerekin loturiko informazioa, argibideak eta jarraibideak emanez.
- **Idazteko** gutun pertsonal sinpleak eskerrak emanez, barkamena eskatuz edo norberari buruz edo ingurukoari buruz hitz eginez (familia, bizitza baldintzak, lana, lagunak, zaletasunak...).
- **Idazteko** gutun formal labur eta sinpleak, informazioa edo zerbitzuren bat eskatuz.
- **Deskribatzeko** esaldi errazen bidez gertakari bat (jai bat, istripu bat...), zer, noiz eta non izan den adieraziz.
- **Koherentzia emateko** testuari, kausa eta denbora ordenamendurako hitz eta egitura garrantzitsuenak erabiliz.
- **Deskribatzeko** bere egoera pertsonala modu sinplean (bizitokia, familia, ikasketak, lana, zaletasunak).
- **Deskribatzeko** modu erraz eta egituratuan iraganeko bizipen pertsonalak.
- **Burutzeko** hartu-eman sozialak (agurtu, barkamena eskatu, norbait gonbidatu).
- **Moldatzeko** eguneroko transakzio eta gestio errazetan (banketxeetan, bidai agentzietan, dendetan).
- **Eman eta jasotzeko** informazio konkretua (esaterako, nola heldu leku batera).
- **Parte hartzeko** eguneroko egoera eta jarduerari buruzko elkarrizketetan (lana, aisialdia...) informazio konkretua trukatzuz, eskaintzak eta iradokizunak eginez.
- **Akordioetara heltzeko** ohiko egoeretan (hitzordu pertsonaletan etab.) eta formalagoetan (mediku kontsultetan etab.).

Zer funtzio linguistiko ikasi behar dira?

1. Informazio orokorra eman eta eskatu:

- Hitz egin klimari buruz.
- Kontatu iraganeko ekintza edo gertakari bat, eta hari buruz galdetu.
- Nork bere burua zuzendu eta zalantza egin.
- Azalpenetan, gauzak banan-banan aipatu.
- Oraina eta iragana alderatu.
- Laburpenak egin (filmak, liburuak...).
- Definizioak eman.
- Ezjakintasuna edo ezagutza adierazi gertakari baten aurrean.
- Aurreikuspenak eta iragarpenak egin.
- Planei eta proiektuei buruz aritu.
- Helburuak finkatu (asmoak eta promesak).
- Hipotesiak formulatu gertakari, pertsona, gauza edo ekintzei buruz.
- Denborazko sekuentzia adierazi.
- Hitza eskatu, eman, kendu eta besteei hitz egiten utzi.

2. Jarrerak eta iritziak adierazi eta baloratu:

- Gustuei buruzko informazioa eskatu eta eman
- Ezjakintasuna edo ezagutza adierazi.
- Osasunari buruzko eta sentipen edo egoera fisikoari buruzko informazioa eskatu eta eman: hotza edo beroa, gosea edo egarria, logura, zaporea, ongizatea edo ondoeza.
- Barkamena eskatu eta barkatu.
- Zalantza adierazi.
- Interesa edo interesik eza adierazi.
- Adostasuna edo ezadostasuna adierazi.
- Proposamen edo ideia baten alde edo kontra agertu.
- Lehentasunak adierazi.
- Hautua adierazi.
- Axola-gabezia adierazi.
- Harridura eta txundidura adierazi.
- Errukia adierazi.
- Nahia adierazi.
- Ohiko gogo-aldarte eta berauen arrazoiei buruzko informazioa eskatu eta eman: asperdura, gogobetetasuna edo nahigabea, mirespina, interesa, estimua, poza, etab.

3. Limurtzea, konbentzitzea:

- Laguntza eskatu eta eskaini.
- Zerbait egiteko baimena eskatu, eman edo ukatu.
- Laguntza eskaini, eskatu, onartu edo errefusatu.
- Zerbait egitera animatu norbait.
- Lankidetzak eskatu.
- Zerbait egiteko asmo, gogo edo erabakiaren berri eskatu eta eman.
- Betebehar pertsonalak adierazi.
- Aholkuak eskatu eta eman.
- Sorospina eskatu.
- Debekuak adierazi.
- Jarduerak iradoki eta iradokizunen aurrean erreakzionatu.
- Hitzordua adostu, elkartzeko geratu.
- Aitzakiak eta desenkusak adierazi, onartu eta errefusatu, arrazoiak azalduz.
- Oinarrizko telefono-elkarrizketak mantendu (agurtu, komunikazioa abiatu, norbaitez galdetu, solaskideari itxaroteko eskatu, entzuten edo ulertzen den ziurtatu).
- Norbait animatu jarraitzera.

4. Sozializatzea:

- Informazio edo kontakizun baten aurrean, interesa, harridura, ezustekoa, poza, tristura agertzea.
- Mezu bat ulertu dela egiaztatzea.

Zein motatako testuak irakurtzen dira?

- Gutun pertsonalak.
- Aginduak eta jarraibideak:errezetak, tresnak erabiltzeko jarraibideak, leku batera joateko argibideak.
- Mezuak.
- Posta elektronikoa.
- Curriculum vitae.
- Panelak eta oharak.
- Ordutegiak eta egutegiak.
- Informazio idazkunak, erregulazioak.
- Menuak eta kartak.
- Planoak eta kale izendegiak.
- Formularioak eta galdeketak.
- Propaganda eta publizitate esku-paperak.
- Aldizkari eta egunkarietako artikulua errazak.
- Komikiak, tebeoak eta binetak.
- Horoskopoak.
- Turismo,bidaia eta aisialdirako gidak.
- Publizitate testuak.
- Web orrialdeak.
- Oraingo eta iraganeko gertakariei buruzko narrazio eta deskribapenak.
- Egokituriko eleberriak.

Nolako testuak entzuten dira?

- Lagunarteko elkarrizketak, lagunekin, senitartekoekin, lankideekin..
- Elkarrizketak banketxeetan, dendetan, agentzietan...
- Telefono elkarrizketak
- Erantzungailu automatikoaren mezuak
- Lan elkarrizketak
- Telebista eta irratiko informazioa
- Iragarki publikoak, publizitate iragarkiak...
- Albiste laburrak.
- Eguraldi iragarpenak.

Nolako testuak idazten dira?

- Gutun pertsonalak
- Gutun formal edo komertzial sinpleak.
- Mezuak.
- Posta elektronikoa.
- Curriculum vitae.
- Panelak eta oharak.
- Informazio idazkunak, erregulazioak.
- Formularioak eta galdeketak.
- Oraingo eta iraganeko gertakariei buruzko narrazio eta deskribapenak

Zer gai jorratzen dira?

- Identifikazio pertsonala.
- Etxebizitza, etxea, hiria eta ingurua.
- Eguneroko bizitzako jarduerak.
- Aisialdia.
- Bidaia.
- Giza harremanak eta harreman sozialak.
- Osasuna eta zainketa fisikoak.
- Hezkuntza.
- Erosketak eta merkataritza jarduerak.
- Elikadura.
- Ondasunak eta zerbitzuak.
- Hizkuntza eta komunikazioa.
- Klima, baldintza atmosferikoak eta ingurumena.
- Zientzia eta teknologia

Zein hiztegi ikasten da?

Identifikazio pertsonala.

- Pertsonen izaera, trebetasunak eta deskribapen fisikoari loturiko oinarritzko lexikoa.
- Jantzera eta osagarriei loturiko lexikoa.

Etxebizitza, etxea, hiria eta ingurua.

- Etxebizitza: motak, kokapena, atalak eta banaketa.
- Altzariak, aparailuak eta tresnak.
- Hiria: kokapena, kaleak, eraikinak, berdeguneak eta monumentuak.
- Ikasiko den hizkuntzaren herriaren banaketa territoriala.

Eguneroko bizitzako jarduerak.

- Denbora tarteei loturiko lexikoa: urteak, hilak, asteak, egunak, egunaren atalak, eta ordua.
- Etxeko, laneko edo ikastetxeetako jarduerari loturiko oinarritzko lexikoa.

Aisialdia.

- Jarduerari loturiko lexikoa: kirolak, kultur jarduerak...
- Aisiguneak: antzokiak, museoak, hondartza...

Bidaiak.

- Turismo eta emigrazioari loturiko lexikoa.
- Garraiobideak.
- Herrien izenak.

Giza harremanak eta harreman pertsonalak.

- Familia bateko partaideen izenak.
- Adiskidetasun, sentimendu eta maitasunari loturiko lexikoa.
- Lan munduari loturiko lexikoa.

Osasuna eta zainketa fisikoak.

- Gorputz atalak.
- Gaixotasunak eta sintomak.
- Osasun munduari loturiko lexikoa.

Hezkuntza.

- Hezkuntzari loturiko lexikoa: ikastetxeak, ikasgaiak, kalifikazioak, ziurtagiriak...
- Eskolako material eta jarduerari loturiko lexikoa.

Erosketak eta merkataritza jarduerak.

- Erabilera pertsonaleko ohiko tresnen izenak.
- Merkataritza guneak eta dendak.
- Prezioak, txanponak, ordainketa moduak...

Elikadura.

- Jatorduen izenak.
- Elikagai eta ontzi motei loturiko lexikoa.
- Janariarekin zerikusia duten tresnen izenak.
- Kantitateak, pisuak eta neurriak.

Ondasunak eta zerbitzuak.

- Zerbitzu publiko eta pribatuak: udaletxea, postetxea, liburutegia, kultur guneak...

Hizkuntza eta komunikazioa

- Hizkuntzaren irakaskuntzari loturiko oinarritzko lexikoa.
- Munduko hizkuntza ezberdinak.
- Hedabideak: telebista, irratia...

Klima, baldintza atmosferikoak eta ingurumena.

- Fenomeno atmosferiko eta klimatikoak.
- Urtaroak
- Elementu geografikoak

Zientzia eta teknologia

- Telefonoari loturiko lexikoa.
- Ordenagailu, Internet eta beste hedabide batzuei loturiko lexikoa.

Alemanez mintzatzen diren lurraldeetako kulturaz zer ikasiko da?**Identifikazio pertsonala.**

- Izen eta abizen ohikoenak.

Etxebizitza, etxea, hiria eta ingurua.

- Etxebizitza mota ohikoenak.
- Oinarrizko ezaugarri geografikoa.

Eguneroko jarduerak

- Lan baldintzak eta lan bilaketa.
- Gizartearen ezaugarriak.

Aisialdia

- Aisialdiko jarduera ohikoenak.
- Erreferente artistiko eta kulturalak.
- Ospakizun esanguratsuenak.

Giza harremanak eta harreman sozialak

- Familia bizitzako usadio eta ohiturak.
- Familia egitura.

Elikadura

- Elikadura ohiturak eta gastronomia.
- Ospakizun jakin batzuetako janari tipikoak.

Zientzia eta teknologia

- Informazio eta komunikazioko teknologia berrien presentzia.

Zer gramatika-egitura ikasten dira?

Fonologia, ortografia eta gramatika-gaitasun linguistikoak bitarteko bat dira komunikatzen laguntzeko, guztiak biltzen dituen komunikazio-gaitasun linguistikoa lortzeko. Gaitasun hauek, berauek parte hartzen duten atazak burutuz geureganatzen ditugu.

Testu gaitasuna

Testuak (idatziak zein ahozkoak) ulertzeko eta ekoizteko xedez, testuaren ezaugarriak ezagutu eta kontuan hartu beharko dira:

Egokitzapena

- Komunikazio asmoa.
- Testuingurua eta egoera.
- Hizkuntza erregistroa eta maila.
- Testu motak.

Koherentzia

- Edukiaren egituraketa.
- Ideia nagusiak eta bigarren maiakoak.
- Lexiko hautaketa eta hizkuntza funtzioak.

Kohesioa

- o Prosodia eta ortografia elementuak (intonazioa eta puntuazioa).
- o Anafora elementuak (izenordainak, izenen elipsia, sinonimia, semantika multzoak...).
- o Testu antolatzaile eta lokailuak:
  - Espazio antolatzaileak
  - Denbora antolatzaileak
  - Esaldi koordinatu eta menpekoen arteko lokailuak.
  - Esaldi eta paragrafoen arteko lotura eta logika antolatzaileak.
  - Ahozko diskurtsoa bideratzeko edo mantentzeko lokailu eta antolatzaileak.

Gramatika gaitasuna

a) Perpausa

Perpaus konposatua

Menpekoak

- o dass perpausak (konpletiboak) (*Ich hoffe, dass er heute pünktlich kommt*).
  - o Kontzesiboak: obwohl (*Obwohl Peter krank ist, geht er nicht zum Arzt*).
  - o Baldintzazkoak: wenn ..., (dann) ...(*Wenn das Wetter schön ist, (dann) machen wir einen Ausflug*)
  - o Kausazkoak: weil (*Ich lerne Deutsch, weil ich eine deutsche Freundin habe*).
  - o Helburuzkoak: damit, um ...zu ... (*Jochen kauft sich einen Computer, um Spiele zu machen. Jochen kauft einen Computer, damit seine Kinder spielen können*).
  - o Ondoriozkoak: so ..., dass... (*Es ist so spät, dass wir nicht mehr ins Kino gehen können*).
  - o Denborazkoak.
- Aldiberekotasuna: als, wenn (*Als ich Student war, lebte ich in Hamburg. / Wenn du nach Köln kommst, kannst du mich besuchen*).
  - Aurrekotasuna: nachdem (*Nachdem wir gegessen hatten, tranken wir Kaffee*).
  - Gerokotasuna: bevor (*Bevor ich ins Bett gehe, putze ich mir die Zähne*).

b) Izena:

- o **Kasua: genitiboa** (*Das Auto des Vaters / Der Hund meiner Mutter*).
  - o **Gunearen aldaketa**.
- **Aposizioa** (*Klaus, der Freund von Anna, ist sehr nett / Kennen Sie Herrn Müller, den neuen Chef?*).

c) Adjektiboa.

- o Gradua: positiboa, konparatiboa eta superlatiboa (*jung, jünger, am jüngsten*).
  - o Kasuak:
- nominatiboa (*der schöne Bus, ein schöner Bus, schöner Bus ...*)
  - akusatiboa (*den schönen Bus, einen schönen Bus, schönen Bus ...*)
  - datiboa (*dem schönen Bus, einem schönen Bus, schönem Bus ...*)
  - genitiboa (*des schönen Busses, eines schönen Busses, schönen Busses, ...*).
  - o Gunearen aldaketa SAdb. eta SPrep bidez (*ein sehr schönes Auto. / Das Auto von meiner lieben Mutter*).

d) Izenordaina:

- o Izenordain motak:
  - bihurkariak (OI) (*mir, dir, sich, uns, euch, sich*)
- elkarkariak
- erlatibozkoak (*der, das, die, ...*).

e) Aditza.

o Aldia:

- Lehenaldia adieraztea: lehenaldi sinplea (*er machte; er fuhr; ...*) eta indik. burutu-burutua (*er hatte gemacht; er war gefahren; ...*).
- Geroaldia adieraztea: werden orainaldia +Inf. (*ich werde gehen, ...*).

o Modua.

- Faktualitatea (lehenaldi sinplea) (*Gestern konnte ich nicht ins Kino gehen, weil ich lange arbeiten musste.*)
- Beharra (lehenaldi sinplea) (*In Köln fühlte sich Eva nicht wohl. Sie musste einfach weggehen.*)
- Aholkua edo gomendioa (*„Sie sind krank. Sie sollten zum Arzt gehen.“*)
- Gaitasuna (lehenaldi sinplea) (*Als ich 10 war, konnte ich kein Deutsch sprechen.*)
- Baimena (lehenaldi sinplea) (*Als ich 16 wurde, durfte ich Bier trinken.*)
- Ahalmena (lehenaldi sinplea) (*Ich konnte kein Taxi finden, weil es stark regnete.*)
- Debekua (lehenaldi sinplea) (*Als ich 12 war, durfte ich abends nicht ausgehen.*)
- Asmoa (lehenaldi sinplea) (*In Köln fühlte sich Eva nicht wohl. So wollte sie nicht weiter leben*)
  - o Aktiboa eta pasiboa (*Wir essen einen Apfel. Der Apfel wird gegessen./ Wir aßen einen Apfel. Der Apfel wurde gegessen.*).

f) Adberbioa.

- o Motak: kausa (*deshalb, ...*) eta preposiziozkoak (*damit, daran, ...*).
- o Gradu positiboa, konparatiboa eta superlatiboa (*gern, lieber, am liebsten*).
- o Adberbio lokuzioak (*auf keinen Fall/ eines Tages ...*).

g) Preposizioa

- o Aditzekin doazen preposizioak (*sich interessieren für, warten auf, ...*)

Nola ikasten da?

Ikasturte honen helburua, ikasleak hizkuntza eraginkorki **erabiltzea** da. Horrenbestez, gelako zein autoikaskuntza jarduerak aintzat hartu behar dute ikasleak komunikazio egoera errealei aurre egin beharko diela; hau da, ulermen, ekoizpen, elkarrekintza eta bitartekaritza egoerei. Ikasleak **hizkuntza erabiltzeko gaitasuna** gara dezan eta modu autonomoan ikas dezan estrategia ezberdinak landu beharko dira.

Ulermen estrategiak

- o Hipotesiak eratztea, nor bere ezagutzetan oinarrituta eta formatua eta irudiak kontuan hartuta.
- o Hotsak bereiztea eta bakoitzari zein grafia dagokion jakitea, edo alderantziz.
- o Ahozko hizkuntzaren ezaugarriak jakitea (doinua, erritmoa, etenaldiak, ahots modulazioa); hiztunaren asmoa ulertzen laguntzen dutenak, alegia.
- o Ahozko hizkuntzan elementu paralinguistikoei (keinuak, jarrerak...) erreparatzea eta haiek zein diren jakitea.
- o Hizkuntzaren berezko eduki eta arau kulturaleri erreparatzea eta haiek zein diren jakitea.
- o Hitz ezezagunen esanahia identifikatzea, alderdi hauetan oinarrituta: norberaren ezagutzak, testuaren edo esaldiaren zentzu orokorra, egoera, testuingurua, beste hizkuntza batzuen ezagutza, eta gako gramatikal eta lexikoak.
- o Estrategia pertsonalak erabiltzea: gako-hitzak azpimarratzea edo idaztea, hitz zerrendak egitea, lokailu zerrendak egitea, etab.
- o Hiztegia erabiltzea, hitz ezezagunen esanahiari buruzko hipotesiak egin ondoren.

Adierazpen estrategiak

- o Ereduei erreparatuta, hotsak, doinu jarraibideak eta grafia jarraibideak kopiatzea.
- o Ahozko eta testu idatziak ekoiztea, ikasitako egitura linguistikoak konbinatuz.

- Estrategia konpentsatzaileak erabiltzea: adibidez, parafraseatzea, nork bere hizkuntzako hitzak erabiltzea, zernahitarako elementuak, sinonimoak, etab.
- Solaskideek emandako seinaleen bidez (okerrik gabe errepikatzea, keinuak...) norbera zuzen ala oker ari den aztertzea eta auto-ebaluatzea, okerrak zuzentzeko eta konfiantza handiagoa hartzeko.

Elkarrekintzarako estrategiak

- Maiz erabiltzen diren esaldi estandarizatuak ahoz nahiz idatziz erabiltzea (zorionak eman, agurtu, zortea opa izan...)
- Jaramon egitea eta solaskidearen jokabideari erreparatzea, hark esandakoa hobeto ulertzeko.
- Isilunerik ez egoteko edo komunikazioan okerrik ez egiteko estrategia konpentsatzaileak erabiltzea: laguntza eskatu, errepikatzeko eskatu, zerbait argitzeko eskatu, hitzekoa ez den hizkuntza erabili, gaia aldatu, esamoldeak erabili pentsatzeko astia hartzeko...
- Mezua ulertu dela egiaztatzea; solaskideari zuzentzeko eskatu, izan daitezkeen txarto ulertuak argitu.

Auto-ikaskuntza estrategiak

- Baliabide pertsonalak (testu liburua, hiztegi pertsonala, oharrak, etab.) aurkitzea eta eraginkorki erabiltzea, bai eskolan daudenak (liburutegia, baliabideen gela, etab.), bai eskolatik kanpokoak (Internet, prentsa, irratia, satelite bidezko telebista).
- Lexikoa, gramatika, etab. ikasteko oinarriko estrategiak identifikatzea eta ikasitako hizkuntza azkar eta maiz erabiltzea.
- Errazago edo gehiago ikasteko, estrategia hauek erabiltzea: konpentsatzaileak (parafraseatzea, mimika erabiltzea, etab.), afektiboak (hutsegiteak direla-eta, nork bere buruan konfiantza izatea, lan bat egiten ausartzea), eta sozialak (ikaskideekin lan egitea, jatorrizko hitzuneekin trukea egitea, etab.)
- Ikasketa eta lan teknikak garatzeko, estrategia hauek erabiltzea: memorizazio estrategiak (buruko loturak sortzea, mapa semantikoak...), estrategia kognitiboak (aztertzea, ondorioztatzea, arrazoitzea...) eta estrategia metakognitiboak (helburuak finkatzea, ezagutza berriak aurrekoekin lotzea...)
- IKTen bidezko komunikazio egoeretan parte hartzea (eskuko telefonoko mezuak, txatak, mezu elektronikoak...)
- Okerrik ohikoenak hautematea eta zergatik egiten diren aztertzea.
- Okerrak hizkuntza ikasteko prozesuan ezinbestekoak direla onartzea.